

Dokument zasedanja

B10-0173/2024

20.11.2024

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi Komisije

v skladu s členom 136(2) Poslovnika

o priporočilu Sveta o okolju brez tobačnega dima in aerosolov
(2024/2911(RSP))

Vlad Vasile-Voiculescu
v imenu skupine Renew

B10-0173/2024

**Resolucija Evropskega parlamenta o priporočilu Sveta o okolju brez tobačnega dima in aerosolov
(2024/2911(RSP))**

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 168,
- ob upoštevanju Direktive 2014/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic o proizvodnji, predstavitvi in prodaji tobačnih in povezanih izdelkov in razveljavitvi Direktive 2001/37/ES¹ (direktiva o tobačnih izdelkih),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/522 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. marca 2021 o vzpostavitvi programa za ukrepe Unije na področju zdravja (Program EU za zdravje) za obdobje 2021–2027 in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 282/2014²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 26. novembra 2009 o okolju brez tobačnega dima³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. februarja 2022 o krepitvi Evrope v boju proti raku – za celovito in usklajeno strategijo⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. novembra 2022 o preprečevanju in obvladovanju sladkorne bolezni ter boljši oskrbi bolnikov v EU ob svetovnem dnevu sladkorne bolezni⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. decembra 2023 o nenalezljivih boleznih⁶,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. februarja 2021 z naslovom Evropski načrt za boj proti raku (COM(2021)0044),
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 17. septembra 2024 za priporočilo Sveta o okolju brez tobačnega dima in aerosolov, ki nadomešča priporočilo Sveta 2009/C 296/02 (COM(2023)0055),
- ob upoštevanju pobude EU o nenalezljivih boleznih „Healthier Together“, ki jo je Komisija začela izvajati decembra 2021,
- ob upoštevanju ciljev trajnostnega razvoja OZN, zlasti cilja 3 v zvezi z zdravjem in dobrim počutjem,

¹ UL L 127, 29.4.2014, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/40/oj>.

² UL L 107, 26.3.2021, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/522/oj>.

³ UL C 285E, 21.10.2010, str. 63.

⁴ UL C 342, 6.9.2022, str. 109.

⁵ UL C 167, 11.5.2023, str. 36.

⁶ UL C, C/2024/4171, 2.8.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/4171/oj>.

- ob upoštevanju Okvirne konvencije Svetovne zdravstvene organizacije za nadzor nad tobakom z dne 21. maja 2003,
 - ob upoštevanju člena 136(2) Poslovnika,
- A. ker je tobak ena največjih groženj za javno zdravje, s katerimi se je svet kadarkoli spoprijemal, saj zaradi njega po vsem svetu vsako leto umre več kot osem milijonov ljudi⁷;
 - B. ker trg in uporaba novih tobačnih, nikotinskih in nenikotinskih izdelkov, kot so elektronske cigarete in ogrevani tobačni izdelki, hitro rasteta⁸;
 - C. ker tobačni dim iz okolja povzroča prezgodnjo smrt in povečuje tveganje za razvoj številnih nenalezljivih bolezni, vključno z rakom, boleznimi srca in ožilja ter kroničnimi boleznimi dihal; ker aerosoli iz novih izdelkov sproščajo fine in ultrafine delce, kar pomeni tveganje za zdravje ne le za uporabnika, temveč tudi za osebe v njegovi bližini;
 - D. ker novi izdelki, ki sproščajo aerosole, vsebujejo nevarne kemične snovi, za katere je znano, da imajo strupene in rakotvorne lastnosti, kot so formaldehid, acetaldehid in akrolein⁹¹⁰;
 - E. ker kajenje škoduje skoraj vsem organom v telesu in povzroča številne bolezni, vključno z rakom, boleznimi srca, kapjo, pljučnimi boleznimi, sladkorno boleznijo tipa 2 in kronično obstruktivno pljučno boleznijo;
 - F. ker izpostavljenost tobačnemu dimu iz okolja in aerosolom nesorazmerno vpliva na ranljive skupine, vključno z otroki, nosečnicami in starejšimi;
 - G. ker je v Evropskem načrtu za boj proti raku določen cilj generacije brez tobaka do leta 2040, ko naj bi tobak uporabljalo manj kot 5 % prebivalstva; ker je širjenje okolja brez tobačnega dima že prispevalo k znižanju stopnje umrljivosti in obolevnosti;
 - H. ker so med odraslimi osebami, ki so sodelovale v raziskavi Eurobarometer maja in junija 2023 o odnosu Evropejcev do tobaka in z njim povezanih izdelkov¹¹, 3 % uporabljali elektronske cigarete, 4 % pa ogrevane tobačne izdelke v primerjavi z 2 %

⁷ Svetovna zdravstvena organizacija, Informativni pregled o tobaku, 2020, <https://www.who.int/docs/default-source/campaigns-and-initiatives/world-no-tobacco-day-2020/wntd-tobacco-fact-sheet.pdf>.

⁸ Poročilo Komisije z dne 15. junija 2022 o ugotovitvi bistvene spremembe okoliščin za ogrevane tobačne izdelke v skladu z Direktivo 2014/40/EU (COM/2022/0279).

⁹ Almeida-da-Silva, C. et al., Effects of electronic cigarette aerosol exposure on oral and systemic health (Učinki izpostavljenosti aerosolom iz elektronskih cigaret na zdravje ustne votline in sistemsko zdravje), *Biomedical Journal*, zvezek 44, št. 3, 24. julij 2020, str. 252–259, <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC8358192/>.

¹⁰ Pieper, E. za nemški zvezni inštitut za oceno tveganja, Health risk assessment: Novel Tobacco Products, E-Cigarettes and related products (Novi tobačni izdelki, elektronske cigarete in povezani izdelki), predstavitev za odbore Evropskega parlamenta za ekonomske in monetarne zadeve, za zaposlovanje in socialne zadeve, za okolje, javno zdravje in varnost hrane, za industrijo, raziskave in energetiko ter za notranji trg in varstvo potrošnikov, [https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/259012/EP%20Presentation%201%20-%20Elke%20Pieper%20\(BfR\).pdf](https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/259012/EP%20Presentation%201%20-%20Elke%20Pieper%20(BfR).pdf).

¹¹ Evropska komisija: Generalni direktorat za komuniciranje in Generalni direktorat za zdravje in varnost hrane, Posebna raziskava Eurobarometer 539: Attitudes of Europeans towards tobacco and related products (Odnos Evropejcev do tobačnih in sorodnih izdelkov) – maj–junij 2023, 2024, <https://data.europa.eu/doi/10.2875/020758>.

leta 2020;

- I. ker je pri uporabi novih tobačnih, nikotinskih in nenikotinskih izdelkov zaskrbljujoče to, da so privlačni za mlade in v nekaterih primerih celo za otroke;
- J. ker je po podatkih raziskave Eurobarometer 54 % sedanjih in nekdanjih kadilcev začelo kaditi še pred 19. letom starosti, 14 % pa jih je začelo kaditi že pred 15. letom;
- K. ker podatki raziskave Eurobarometer kažejo, da je 74 % anketirancev na odprtih terasah videlo osebe, ki so kadile, 71 % pa jih je na teh mestih videlo osebe, ki so uporabljale elektronske cigarete in ogrevane tobačne izdelke; ker javnost močno podpira prepoved kajenja v odprtih prostorih, kjer ni mogoče zagotoviti ustrezne razdalje, vključno s parki, plažami in vhodi v javne stavbe;
- L. ker priporočilo Sveta (2009/C 296/02)¹² vsebuje priporočila za države članice, naj izvajajo Okvirno konvencijo Svetovne zdravstvene organizacije za nadzor nad tobakom, in tako zagotavlja smernice za izpolnjevanje njihovih pravnih obveznosti za zaščito ljudi pred tobačnim dimom iz okolja v vseh zaprtih delovnih in javnih prostorih ter v vsem javnem prevozu;
- M. ker so vse države članice podpisnice Okvirne konvencije SZO za nadzor nad tobakom in ker načelo št. 1 smernic iz priporočila Sveta za izvajanje člena 8 določa, da je za zaščito pred izpostavljenostjo tobačnemu dimu in vzpostavitev okolja brez tobačnega dima potrebna popolna odprava kajenja in tobačnega dima v posebnih prostorih ali okoljih;
- N. ker konferenca pogodbenic Okvirne konvencije Svetovne zdravstvene organizacije za nadzor nad tobakom priznava, da tudi za ogrevane tobačne izdelke veljajo določbe Okvirne konvencije Svetovne zdravstvene organizacije za nadzor nad tobakom, kot je navedeno v Sklepu FCTC/COP8(22)¹³; ker se pogodbenice Okvirne konvencije Svetovne zdravstvene organizacije za nadzor nad tobakom poziva, naj dajo prednost ukrepom, ki ljudi ščitijo pred izpostavljenostjo emisijam ogrevanih tobačnih izdelkov, in naj zakonodajo za okolje brez tobačnega dima izrecno razširijo tudi ogrevane tobačne izdelke;
- O. ker je ureditev ogrevanih tobačnih izdelkov ter novih nikotinskih in nenikotinskih izdelkov po vsej EU še vedno razdrobljena, zaradi česar nacionalni organi težko izvršujejo nacionalno zakonodajo;
- P. ker je namen predlagane revizije priporočila Sveta o okolju brez tobačnega dima (predlog Komisije) bolje zaščititi ljudi, zlasti otroke, mlade in nosečnice, pred učinki tobačnega dima in aerosolov, priporoča pa tudi, da se politike za okolje brez tobačnega dima razširijo na ključna območja na prostem, kot so javna igrišča, zabavišni parki, bazeni, zdravstvene in izobraževalne ustanove, javne stavbe in postaje javnega prometa;
- Q. ker se v predlogu Komisije priporoča tudi, naj države članice razširijo politike za okolje

¹² UL C 296, 15.12.2009, str. 4.

¹³ Sklep FCTC/COP8(22) konference pogodbenic Okvirne konvencije SZO za nadzor nad tobakom z dne 6. oktobra 2018 z naslovom Novel and emerging tobacco products (Novi tobačni izdelki).

brez tobačnega dima na nove izdelke, kot so ogrevani tobačni izdelki in elektronske cigarete, ter naj izmenjajo primere dobre prakse in poglobijo mednarodno sodelovanje, da bi čim bolj povečale učinek ukrepov, sprejetih po vsej EU;

- R. ker bo Komisija zagotovila podporo z neposrednimi nepovratnimi sredstvi v višini 16 milijonov EUR iz programa EU za zdravje, 80 milijonov EUR iz programa Obzorje Evropa pa je bilo že dodeljenih za povečanje nadzora nad tobakom, nikotinom in sorodnimi izdelki ter za preprečevanje zasvojenosti; ker bo Komisija razvila tudi nabor orodij za preprečevanje, s katerimi želi obvarovati zdravje otrok in mladih;
- S. ker bi bilo treba izvajanje priporočila redno spremljati, da bi se ocenil napredek pri uresničevanju njegovih ciljev in opredelile vrzeli v prizadevanjih za razširitev okolja brez tobačnega dima in aerosolov;

Splošno

1. ponovno izjavlja, da bo odločno in vedno podpiral cilj, da do leta 2040 ustvarimo generacijo brez tobaka, kot je določeno v evropskem načrtu za boj proti raku; poudarja, da je treba prizadevanja povečati, da bi ta cilj resnično dosegli;
2. pozdravlja predlog za posodobljeno priporočilo Sveta; meni, da vse večja uporaba ogrevanih tobačnih izdelkov, elektronskih cigaret in drugih aerosolnih izdelkov v javnih, zunanjih in zaprtih prostorih ogroža javno zdravje;
3. poudarja, da ni dokazane varne ravni izpostavljenosti tobačnemu dimu in aerosolom;
4. poudarja, da zakonodaja za okolje brez tobačnega dima varuje zdravje nekadilcev in so priljubljeni, ker spodbujajo kadilce, da opustijo kajenje¹⁴;
5. poziva države članice, naj razširijo prepoved kajenja v javnih prostorih na ogrevane tobačne izdelke, elektronske cigarete in druge aerosolne izdelke;
6. poziva države članice, naj takšno prepoved razširijo na ključna območja na prostem, tudi na restavracije, kavarne in bare na prostem, območja v bližini zdravstvenih ustanov, izobraževalne ustanove, zdravstvene ustanove in druge ustanove za oskrbo, javni prevoz, vključno z avtobusnimi postajami ter postajami tramvaja, železniškimi postajami in peroni, letališči in rekreacijskimi območji ter drugimi območji, kjer se zbirajo ljudje in je gneča;
7. meni, da bi morale biti te prepovedi zasnovane tako, da bi zagotavljale največjo možno zaščito za otroke, mlade in nosečnice;
8. poziva Komisijo in države članice, naj izvedejo študije in spodbujajo nadaljnje raziskave o tveganjih, povezanih z izpostavljenostjo tobačnemu dimu iz ogrevanih tobačnih izdelkov in aerosolom iz okolja, vključno z elektronskimi cigaretami;
9. je zaskrbljen zaradi vse večjih tveganj za javno zdravje, ki jih prinašajo elektronske cigarete s črnega trga, saj jih je vse več; poudarja, da premajhen nadzor nad varnostjo in

¹⁴ Svetovna zdravstvena organizacija, Informativni pregled o tobaku, 2020, <https://www.who.int/docs/default-source/campaigns-and-initiatives/world-no-tobacco-day-2020/wntd-tobacco-fact-sheet.pdf>.

poreklom teh izdelkov ogroža javno zdravje; poziva Komisijo in države članice, naj njihovo nezakonito vstopanje na trg preprečijo z ostrejšimi ukrepi;

10. pozdravlja, da Komisija prek programa EU za zdravje zagotavlja finančna sredstva za podporo državam članicam pri izvajanju zdravstvenih politik, vključno s temi priporočenimi ukrepi; vendar je zelo zaskrbljen glede dolgoročnih naložb v zdravje;
11. poziva Komisijo, naj v tem parlamentarnem obdobju predlaga revizijo direktive o tobačnih izdelkih na podlagi znanstvene ocene zdravstvenih tveganj, povezanih z elektronskimi cigaretami, ogrevanimi tobačnimi izdelki in novimi tobačnimi izdelki, vključno z oceno tveganja uporabe teh izdelkov v primerjavi z drugimi tobačnimi izdelki;

Poročanje

12. poziva Komisijo, naj Parlamentu in Svetu štiri leta po sprejetju te resolucije poroča o napredku pri njenem izvajanju in pri izvajanju priporočil Sveta v državah članicah;

o

o o

13. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje državam članicam, Svetu, Komisiji in Svetovni zdravstveni organizaciji.